

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (Διδρυματικό) ΠΜΣ Ευρωπαϊκό Δίκαιο

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ακαδημαϊκό έτος 2023-2024

Πάτρα

Ημερομηνία 20-05-2025

Η παρούσα έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του Προγράμματος Σπουδών «Ευρωπαϊκό Δίκαιο» αποτελεί τμήμα της ετήσιας έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών και ακολουθεί τη διάρθρωσή της.

Α' μέρος: Αποτύπωση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ευρωπαϊκό Δίκαιο- ΕΔΙ»

Στοιχεία ίδρυσης κι εξέλιξης του ΠΣ, Σκοπός, Μαθησιακά αποτελέσματα, web site του ΠΣ και στοιχεία ΔΠΣ

Η Σχολή Κοινωνικών Επιστημών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και το Τμήμα Νομικής του Πανεπιστημίου Frederick της Κύπρου προσφέρουν από κοινού το Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Ευρωπαϊκό Δίκαιο» [ΦΕΚ ίδρυσης 5733/Β/28-12-2020] το οποίο δέχθηκε τους/τις πρώτους/ες φοιτητές/ριες το 2021-2022.

Το ΔΠΜΣ στο Ευρωπαϊκό δίκαιο απευθύνεται σε Δικηγόρους Ελλάδας και Κύπρου και σε στελέχη εταιρειών, φορέων και οργανισμών τους οποίους αποσκοπεί να εφοδιάσει με τα απαραίτητα προσόντα για την παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου. Παρέχεται θεωρητική και πρακτική νομική ανάλυση ως εργαλεία για την ερμηνεία του Ευρωπαϊκού Δικαίου σε ένα πρόγραμμα σχεδιασμένο για νομικούς χωρίς αποκλεισμούς συναφών επιστημονικών πεδίων.

Σκοπός του συγκεκριμένου ΔΠΜΣ είναι η σε βάθος γνώση του Ευρωπαϊκού Δικαίου, του δικαίου που συνιστά ιδιαίτερη έννομη τάξη, χωριστή από τις εθνικές έννομες τάξεις των κρατών-μελών, διέπεται από τις δικές του ιδιαίτερες αρχές και υπερισχύει του εθνικού δικαίου των κρατών μελών της Ε.Ε. Το Ευρωπαϊκό Δίκαιο είναι το δίκαιο που ενώνει την Ελλάδα και τη Κύπρο μεταξύ τους αλλά συγχρόνως και με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το συγκεκριμένο ΔΠΜΣ στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο παρέχει ολοκληρωμένη κάλυψη ενός ευρέος φάσματος θεμάτων. Δεν περιορίζεται μόνο σε θέματα οικονομίας, εμπορίου, ενιαίας αγοράς αλλά συμβαδίζοντας με τις εξελίξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης καλύπτει και ποικίλους άλλους τομείς όπως το κλίμα, το περιβάλλον, την ασφάλεια, τη δικαιοσύνη.

Το ΔΠΜΣ αποσκοπεί στην ακαδημαϊκή κατάρτιση των συμμετεχόντων και επιπρόσθετα στην επαγγελματική ανάπτυξή τους βελτιώνοντας τις δεξιότητές τους στην επίλυση προβλημάτων σε ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Αντικείμενο του Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Ευρωπαϊκό Δίκαιο» είναι η σε βάθος γνώση της Ευρωπαϊκής έννομης τάξης, του δικαίου που ενώνει την Ελλάδα και τη Κύπρο μεταξύ τους αλλά συγχρόνως και με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υπερισχύει του εσωτερικού δικαίου των κρατών – μελών.

Το συγκεκριμένο ΔΠΜΣ στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο παρέχει ολοκληρωμένη κάλυψη ενός ευρέος φάσματος θεμάτων, απαραίτητη, για όλους τους δικηγόρους σήμερα. Δεν περιορίζεται μόνο σε θέματα οικονομίας, εμπορίου, ενιαίας αγοράς αλλά συμβαδίζοντας με τις εξελίξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης καλύπτει και ποικίλους άλλους τομείς όπως το κλίμα, το περιβάλλον, την ασφάλεια, τη δικαιοσύνη. Το ΔΠΜΣ αποσκοπεί στην ακαδημαϊκή κατάρτιση των συμμετεχόντων και επιπρόσθετα στην επαγγελματική ανάπτυξή τους βελτιώνοντας τις δεξιότητές τους στην επίλυση προβλημάτων σε ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Δίνεται έτσι η δυνατότητα για εμβάθυνση και διεύρυνση των γνώσεων σχετικά με το Ευρωπαϊκό δίκαιο, μια από τις πιο σημαντικές χρονικές περιόδους στην ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρέχοντας στους Πτυχιούχους του Προγράμματος εφόδια χρήσιμα για μια ευρύτατη αγορά εργασίας.

Η διεύθυνση του web site του Προγράμματος Σπουδών είναι: <https://www.eap.gr/education/postgraduate/biannual/european-law/>

Πιστωτικές Μονάδες ECTS Προγράμματος Σπουδών: 90

Η **ελάχιστη διάρκεια φοίτησης** είναι ενάμιση (1,5) ακαδημαϊκό έτος ή τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Η **γλώσσα διδασκαλίας** του ΔΠΜΣ όπως και η γλώσσα εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική. Απαιτείται η πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας για το σύνολο των φοιτητών/ριών.

Ταξινόμηση σύμφωνα με τον κώδικα ISCED-2011 της Unesco:

με βάση το επίπεδο σπουδών: 7

Ταξινόμηση σύμφωνα με τον κώδικα ISCED-2013 της Unesco:

με βάση τον τομέα εκπαίδευσης: 0421 Law

Διευθυντής του Προγράμματος Σπουδών για το 2023-2024 ήταν ο Παναγιώτης Δέγλερης, Αναπληρωτής Καθηγητής, μέλος ΔΕΠ του Τμήματος Νομικής του Παν/μίου Frederick, μέλος της Ε.Π.Σ και με γνωστικό αντικείμενο Εγκληματολογία - Δημόσιες Συμβάσεις – Διαφθορά (Ήδη Καθηγητής α' βαθμίδας).

Η ανταπόκριση του Προγράμματος στις απαιτήσεις της κοινωνίας

Πρόκειται για ένα μοναδικό πρόγραμμα που προσφέρει πανοραμική κάλυψη του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και παρέχει γνώσεις και σημαντικές δεξιότητες σε φοιτητές/ριες που απασχολούνται ή επιθυμούν να απασχοληθούν σε διαφορετικά εργασιακά περιβάλλοντα. Τούτο είχε διατυπωθεί και στην Έκθεση του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κυπριακής Δημοκρατίας (διαθέσιμη στο <https://www.dipae.ac.cy/index.php/el/accreditation-el/accredited-programmes-master-el>). Ήδη προσελκύει υποψηφίους υψηλής ποιότητας από την Κύπρο, την Ελλάδα και αλλού (ενδεικτικά: Βέλγιο, Ισπανία) που εργάζονται σε διάφορους τομείς (δικηγόροι, δικαστές, οικονομολόγοι, στελέχη της δημόσιας διοίκησης).

Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση του ΔΠΜΣ προωθεί το στρατηγικό στόχο της Σχολής για ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων στο οικείο επιστημονικό πεδίο, ανταποκρινόμενο στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας. Τούτο επιτυγχάνεται μέσω της ένταξης σε κάθε ΘΕ και ανάλογα με το ειδικότερο αντικείμενο αυτής, ζητημάτων που άπτονται της ευρωπαϊκής πραγματικότητας και επικαιρότητας. Ενδεικτικά: προβληματισμοί ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, σύνδεσης της ΕΕ και του κράτους δικαίου, προστασίας προσωπικών δεδομένων, θεμελιωδών δικαιωμάτων, μεταναστευτικών και περιβαλλοντικών ζητημάτων. Σχετικά θέματα προβάλλονται, αναλύονται και μελετώνται από τους/τις φοιτητές/ριες τόσο κατά τη διάρκεια των Ο.Σ.Σ. όσο και στο πλαίσιο των εργασιών προς εκπόνηση. Προκειμένου για την τήρηση της διαδικασίας αυτής συζητούνται σχετικές πρακτικές κατά τη διάρκεια των ΟΔΠ και ακολουθεί γενικός συντονισμός εκ μέρους του Διευθυντή του ΔΠΜΣ με πλήρως ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Για δε τον σχεδιασμό και υλοποίηση της θεματολογίας των Γ.Ε – που συνδυάζονται με τις αντίστοιχες εβδομάδες μελέτης – ακολουθείται η «ποιοτική ιδιαιτερότητα» της ενωσιακής έννομης τάξης, ο δυναμικός της χαρακτήρας σε συνδυασμό με την κατανόηση και αποτίμηση τουκομβικού ρόλου της ενωσιακής δικαιοδοτικής λειτουργίας.

Το ΔΠΜΣ ΕΔΙ υπάγεται σε όλες τις διαδικασίες αξιολόγησης που διέπουν όλα τα Προγράμματα σπουδών του ΕΑΠ.

Για την αναθεώρηση του ΔΠΜΣ λαμβάνονται υπόψιν (α) τα ευρήματα, οι παρατηρήσεις και οι εισηγήσεις που αναφέρονται στην Ετήσια Έκθεση Αξιολόγησης του Προγράμματος Σπουδών,

συμπεριλαμβανομένων των εισηγήσεων των φοιτητών/ριών και των διδασκόντων, (β) οι εξελίξεις στον επιστημονικό τομέα του Προγράμματος και (γ) οι εισηγήσεις από τα αρμόδια όργανα. Η αναθεώρηση του Προγράμματος μπορεί να περιλαμβάνει την αναθεώρηση των μαθημάτων του Προγράμματος ή/και την αναθεώρηση της δομής του Προγράμματος. (α) Αναθεώρηση των μαθημάτων: Η αναθεώρηση των μαθημάτων στοχεύει στην επικαιροποίηση του περιεχομένου των μαθημάτων και στην αναβάθμιση των μεθόδων διδασκαλίας και αξιολόγησης. Οι αλλαγές μπορούν να αφορούν: i) Αλλαγές στα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος. ii) Επικαιροποίηση του περιεχομένου του μαθήματος. Οι αλλαγές στο περιεχόμενο του μαθήματος πρέπει να είναι συμβατές με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (ECTS) του μαθήματος και να μην διαφοροποιούν τον φόρτο εργασίας των φοιτητών/ριών. iii) Επικαιροποίηση της βιβλιογραφίας του μαθήματος. iv) Εισαγωγή νέων μεθόδων διδασκαλίας. v) Αλλαγές στον τρόπο και στην ποσότητα της αξιολόγησης. (β) Αναθεώρηση της δομής του Προγράμματος: Η αναθεώρηση της δομής του Προγράμματος μπορεί να περιλαμβάνει: i) Αλλαγές στα μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος. ii) Αλλαγές στη ροή των μαθημάτων (εξάμηνα) και στα προαπαιτούμενα. iii) Αλλαγές στις πιστωτικές μονάδες (ECTS) και στον χρόνο διδασκαλίας των μαθημάτων. iv) Εισαγωγή νέων και αφαίρεση υφιστάμενων μαθημάτων. v) Αλλαγή στη φύση (υποχρεωτικά, επιλεγόμενα κ.τ.λ.) και το επίπεδο των μαθημάτων.

Οι διαδικασίες αυτές ήδη ικανοποιητικά εφαρμόζονται, καθώς έχει ζητηθεί η αλλαγή δύο συγγραμμάτων (ΕΔΙ 52-ΕΔΙ 55) κατόπιν σχολίων των φοιτητών/ριών και εισηγήσεων των μελών ΔΕΠ και ΣΕΠ, ενώ έχει προγραμματιστεί αλλαγή στα συγγράμματα των Θ.Ε: ΕΔΙ 57, 58 και 62.

Δημοσιοποίηση του Προγράμματος Σπουδών

Η δημοσιοποίηση του Προγράμματος γίνεται κεντρικά από τις διοικητικές υπηρεσίες του ΕΑΠ, μέσω των εντύπων του Πανεπιστημίου, των ιστοσελίδων του, των κοινωνικών δικτύων του και των δελτίων τύπου που αποστέλλονται σε ΜΜΕ, φοιτητές/ριες και ενδιαφερόμενους/ες.

Σημαντικές δράσεις προβολής, είναι η υποδοχή των πρωτοετών, η διεξαγωγή ενημερωτικών webinars προς ενδιαφερόμενους υποψήφιους/ες φοιτητές/ριες Προγραμμάτων Σπουδών και η συμμετοχή στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης αλλά και σχετική προβολή στα ακαδημαϊκά Fora της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Παρακολούθηση της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων

Η παρακολούθηση της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων τα προηγούμενα χρόνια δεν γινόταν με συστηματικό τρόπο διότι δεν υπήρχε σε λειτουργία το Γραφείο Διασύνδεσης, ενώ η παλαιότερη δομή ΔΑΣΤΑ αδρανοποιήθηκε. Στο 2021 το ΓΔ ενεργοποιήθηκε εκ νέου (<https://career.eap.gr/>) και αναπτύσσεται με στόχο να μπορεί να προσφέρει συστηματική παρακολούθηση των αποφοίτων όλων των ΠΣ του Ιδρύματος σε μεγάλο βάθος χρόνου. Επίσης ιδρύθηκε και Δίκτυο Αποφοίτων (<https://alumni.eap.gr/>) του οποίου σκοπός είναι η ενίσχυση των σχέσεων και η βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχει το Πανεπιστήμιο στους αποφοίτους του, μέσα από την ενίσχυση δεσμών αλληλεπίδρασης και συνεργασίας μαζί τους καθώς και την ανάπτυξη δράσεων και πρωτοβουλιών στην κατεύθυνση συνεχούς υποστήριξης της επαγγελματικής εξέλιξης αυτών, καθώς και ευκαιριών για επαγγελματική και ακαδημαϊκή ανάπτυξη. Ειδικά για το Δ.Π.Μ.Σ «ΕΔΙ» έχει συγκροτηθεί ομάδα πρωτοβουλίας αποφοίτων – Alumni του Προγράμματος (Πρωτοβουλία Αποφοίτων ΔΠΜΣ ΕΔΙ ΕΑΠ – Frederick - [linkedin.com/in/πρωτοβουλία-αποφοίτων-δπμς-εδι-eap-frederick-084b0132a](https://www.linkedin.com/in/πρωτοβουλία-αποφοίτων-δπμς-εδι-eap-frederick-084b0132a)).

Διαδικασία επιλογής φοιτητών

Υποψήφιοι/ες που πληρούσαν τα κριτήρια επιλογής έγιναν αποδεκτοί, εφόσον υπήρχαν διαθέσιμες θέσεις.

Η διαδικασία επιλογής καθορίζεται από το ΕΑΠ και είναι η ίδια για όλα τα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά Προγράμματα σπουδών και βασίζεται σε ανοικτή στους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Στο ΔΠΜΣ γίνονται δεκτοί:

- Απόφοιτοι των Νομικών Σχολών των ΑΕΙ ημεδαπής και αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.
- Απόφοιτοι από όλα τα τμήματα Πανεπιστημίων της ημεδαπής και αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής που είναι συναφή με το ευρύτερο γνωστικό αντικείμενο του Ευρωπαϊκού Δικαίου ή και άλλων συναφών γνωστικών αντικειμένων.
- Πτυχιούχοι από τα τμήματα Τ.Ε.Ι συναφούς γνωστικού αντικείμενου.
- Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων και Σχολών των Πανεπιστημίων, καθώς και πτυχιούχοι των Τ.Ε.Ι. μπορούν να γίνουν δεκτοί ύστερα από εισήγηση της Ακαδημαϊκής Επιτροπής του Προγράμματος και απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Για την παρακολούθηση του Προγράμματος είναι απαραίτητη, επιπλέον της γλώσσας διδασκαλίας, η πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας. Οι υποψήφιοι/ες φοιτητές/ριες θα πρέπει να ολοκληρώσουν τη διαδικασία εγγραφής σύμφωνα με τις οδηγίες της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Όλα τα στάδια της διαδικασίας επιλογής φοιτητών/ριών δημοσιεύονται με σχετικές ανακοινώσεις στην κεντρική ιστοσελίδα του ΕΑΠ.

Για τη μεγαλύτερη διάδοση της λειτουργίας του Προγράμματος, διοργανώνονται διαδικτυακές ενημερώσεις σε ενδιαφερόμενους/ενδιαφερόμενες πριν από την έναρξη του α' εξαμήνου παρουσία όλων των μελών ΔΕΠ και ΣΕΠ και διοικητικού προσωπικού.

Διάρθρωση Προγράμματος Σπουδών

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του ΜΔΕ ανέρχεται σε ενενήντα (90 ECTS). Κατά τη διάρκεια των σπουδών κάθε φοιτητής/ρια υποχρεούται είτε να ολοκληρώσει επιτυχώς επτά (7) Θεματικές Ενότητες, να εκπονήσει και να παρουσιάσει Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΜΔΕ), είτε να ολοκληρώσει επιτυχώς εννέα (9) Θεματικές Ενότητες. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΜΔΕ) εκπονείται στο τρίτο (Γ') εξάμηνο σπουδών.

Α' Εξάμηνο

- ΕΔΙ50 Οι Πολιτικοί Θεσμοί της Ε.Ε. (Υ, 10 ECTS)
- ΕΔΙ51 Δίκαιο Ανταγωνισμού (Υ, 10 ECTS)
- ΕΔΙ52 Η Προστασία των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε, 10 ECTS)
- ΕΔΙ53 Δίκαιο και Πληροφορική (Ε, 10 ECTS)

Σύνολο ECTS: 30

Β' Εξάμηνο

- ΕΔΙ55 Ευρωπαϊκό Δίκαιο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ, 10 ECTS)
- ΕΔΙ56 Δίκαιο των Δημοσίων Συμβάσεων (Υ, 10 ECTS)
- ΕΔΙ57 Δίκαιο Βιομηχανικής -Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Ε, 10 ECTS)

- ΕΔΙ58 Μεθοδολογία Έρευνας – Ερευνητική Πρόταση (Ε, 10 ECTS)

Σύνολο ECTS: 30

Γ' Εξάμηνο

- ΕΔΙ59 Ευρωπαϊκό Ποινικό Δίκαιο (Υ, 10 ECTS)
- ΕΔΙΔΕ Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (Ε, 20 ECTS)
- ΕΔΙ60 Ευρωπαϊκό Φορολογικό Δίκαιο (Ε, 10 ECTS)
- ΕΔΙ61 Ναυτικό Δίκαιο (Ε, 10 ECTS)
- ΕΔΙ62 Ε.Ε.: Χώρος Ελευθερίας – Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (Ε, 10 ECTS)

Σύνολο ECTS: 30

Υ ή Ε: Για την εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας ορίζεται ως προαπαιτούμενη η Θ.Ε. «Μεθοδολογία Έρευνας – Ερευνητική Πρόταση» (ΕΔΙ58 · Β' εξάμηνο).

Μπορεί να επιλεγεί από μία (1) έως τρεις (3) Θ.Ε. το εξάμηνο (30 ECTS).

Η επιλογή των Θ.Ε. γίνεται με τη σειρά που ακολουθεί η διάρθρωση.

Κατά τη διαδικασία δήλωσης Θ.Ε. πρέπει να εξαντλούνται πρώτα οι Θ.Ε. προηγούμενου εξαμήνου και κατόπιν να δηλώνονται οι Θ.Ε. επόμενου εξαμήνου.

Για παράδειγμα, στο α' εξάμηνο αν επιλεγεί μία (1) Θ.Ε. υποχρεωτικά πρέπει να δηλωθεί η ΕΔΙ50. Αν πρόκειται να δηλωθεί και δεύτερη, υποχρεωτικά πρέπει να δηλωθεί η ΕΔΙ51. Αν πρόκειται να δηλωθεί και τρίτη, μπορεί να επιλεγεί μία από τις Θ.Ε. επιλογής: είτε η ΕΔΙ52, είτε η ΕΔΙ53.

Στο β' εξάμηνο επιλέγεται υποχρεωτικά η ΕΔΙ58, εφόσον πρόκειται να εκπονηθεί Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία στο τελευταίο εξάμηνο.

Στο γ' εξάμηνο επιλέγεται υποχρεωτικά η ΕΔΙ59 και μπορεί να δηλωθεί είτε η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, είτε δύο (2) από τις Θ.Ε. επιλογής με διαδοχική σειρά: ΕΔΙ60, ΕΔΙ61 και ΕΔΙ62.

Η παρουσίαση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας προϋποθέτει την επιτυχή ολοκλήρωση όλων των Θεματικών Ενοτήτων του Προγράμματος.

Για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) είναι υποχρεωτική είτε η επιτυχής ολοκλήρωση επτά (7) Θ.Ε., καθώς επίσης η επιτυχής εκπόνηση και παρουσίαση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, είτε η επιτυχής ολοκλήρωση εννέα (9) Θ.Ε.

Η εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας πραγματοποιείται με βάση τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών των ΠΜΣ της Σχολής.

Πίνακας 1. Θεματικές Ενότητες Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Ευρωπαϊκό Δίκαιο - ΕΔΙ

Θεματική Ενότητα	Κωδικός ΘΕ	Έτος Σπουδών	Μονάδες ECTS	Θεωρητική / Εργαστηριακή	Κορμού/ Επιλογής	Προαπαιτούμενες ΘΕ	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ), Εργαστήριο (Ε), Ομαδική Συμβουλευτική Συνάντηση (ΟΣΣ)	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ΣΚΕ
Οι Πολιτικοί Θεσμοί της Ε.Ε.	ΕΔΙ50	1 ^ο – 1 ^ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 309-310
Δίκαιο Ανταγωνισμού	ΕΔΙ51	1 ^ο – 1 ^ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 310
Η Προστασία των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση	ΕΔΙ52	1 ^ο – 1 ^ο	10	Θεωρητική	Επιλογής		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 310-311
Δίκαιο και Πληροφορική	ΕΔΙ53	1 ^ο – 1 ^ο	10	Θεωρητική	Επιλογής		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 311-312
Ευρωπαϊκό Δίκαιο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	ΕΔΙ55	1 ^ο – 2 ^ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 312-313
Δίκαιο των Δημοσίων Συμβάσεων	ΕΔΙ56	1 ^ο – 2 ^ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 313-314
Δίκαιο Βιομηχανικής - Πνευματικής Ιδιοκτησίας	ΕΔΙ57	1 ^ο – 2 ^ο	10	Θεωρητική	Επιλογής		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 314
Μεθοδολογία Έρευνας - Ερευνητική Πρόταση	ΕΔΙ58	1 ^ο – 2 ^ο	10	Θεωρητική	Επιλογής		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 314-315

Ευρωπαϊκό Ποινικό Δίκαιο	ΕΔΙ59	2° – 1°	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 315
Ευρωπαϊκό Φορολογικό Δίκαιο	ΕΔΙ60	2° – 1°	10	Θεωρητική	Επιλογής		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 316
Ναυτικό Δίκαιο	ΕΔΙ61	2° – 1°	10	Θεωρητική	Επιλογής		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 316-317
Ε.Ε.: Χώρος Ελευθερίας - Ασφάλειας και Δικαιοσύνης	ΕΔΙ62	2° – 1°	10	Θεωρητική	Επιλογής		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 317-318
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	ΕΔΙΔΕ	2° – 1°	20	Θεωρητική	Επιλογής	ΕΔΙ58		http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 315-316

Πρακτική άσκηση

Στο Πρόγραμμα Σπουδών δεν υπάρχει θεσμοθετημένη πρακτική άσκηση των φοιτητών/ριών.

Εξεταστικό σύστημα

Το εξεταστικό σύστημα του ΔΠΜΣ ΕΔΙ βασίζεται στη συγγραφή τριών ΕΔ δραστηριοτήτων (μιας Μεγάλης Εργασίας και δύο Μικρών Εργασιών) και στις τελικές γραπτές εξετάσεις. Δεδομένου ότι η εκπαιδευτική προσέγγιση βασίζεται κατά κύριο λόγο σε εξ αποστάσεως επικοινωνία και σε τρεις ανά εξάμηνο δια ζώσης ΟΣΣ των φοιτητών/ριών με τον Καθηγητή-Σύμβουλο τους, οι υποχρεωτικές ΕΔ κρατούν τους/τις φοιτητές/ριες σε συνεχή εγρήγορση καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους. Οι τελικές εξετάσεις εξασφαλίζουν την εκπλήρωση των μαθησιακών στόχων κάθε θεματικής ενότητας και πραγματοποιούνται δια ζώσης. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2021- 2022 οι εξετάσεις πραγματοποιήθηκαν εξ αποστάσεως.

Η βαθμολογία προκύπτει από τις εργασίες και τις τελικές εξετάσεις. Ειδικότερα προβλέπονται δύο μικρής έκτασης και μια μεγαλύτερης έκτασης εργασίες που συγκεντρώνουν το 40% της βαθμολογίας. Οι δύο μικρές εργασίες αξιολογούνται στην κλίμακα 1-10 και η μεγαλύτερη στην κλίμακα 1-20. Η διόρθωση και αξιολόγηση των εργασιών απαιτεί ανατροφοδότηση και σχόλια από τους διδάσκοντες μέλη ΣΕΠ. Προϋπόθεση για την κατοχύρωση συμμετοχής στις εξετάσεις είναι η συμπλήρωση του τουλάχιστον 20 μονάδων.

Οι γραπτές εξετάσεις γίνονται με θέματα, τα οποία εκπονούνται από το Συντονιστή της ΘΕ ή τα μέλη ΣΕΠ της ΘΕ σε συνεργασία με τον Συντονιστή της ΘΕ. Η μορφή των θεμάτων (ανάπτυξης, ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής κ.λπ.) ποικίλει και δίνεται ιδιαίτερη μέριμνα να ανταποκρίνεται στις ιδιαιτερότητες του διδασκόμενου αντικείμενου. Το μέλος ΣΕΠ αξιολογεί/βαθμολογεί το /τη φοιτητή/ρια στις ΕΔ με βάση κριτήρια (δομή, πληρότητα, σχεδιασμός, υποσημειώσεις, αναφορές, κλπ). Επιπροσθέτως, οι ΕΔ υπόκεινται σε έλεγχο λογοκλοπής (turnitin). Τα αποτελέσματα της έκθεσης λογοκλοπής/αντιγραφών/πλαγιαρισμού αξιολογούνται από τις επιτροπές λογοκλοπής των Θ.Ε. Οι ΕΔ, η ανατροφοδότηση και αξιολόγηση, βρίσκονται στον Ηλεκτρονικό Χώρο Εκπαιδευτικής Διαδικασίας (πλατφόρμα study.eap.gr) και είναι προσβάσιμες τόσο στον διδάσκοντα και το φοιτητή ή φοιτήτρια, όσο και στον Συντονιστή/ρια της Θ.Ε. και στον Διευθυντή του ΠΣ. Ενδεικτικές απαντήσεις αναρτώνται για κάθε ΕΔ προς τους/τις φοιτητές/ριες.

Η εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας πραγματοποιείται με βάση τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών των ΠΜΣ της Σχολής.

Συμπερασματικά, το εξεταστικό σύστημα κρίνεται ως ιδιαίτερα ικανοποιητικό, διασφαλίζει τη διαφάνεια και τη συνοχή στην βαθμολογία και εξέταση των φοιτητών/ριών.

Διεθνής διάσταση Προγράμματος Σπουδών

Το ΔΠΜΣ ΕΔΙ αποτελεί Πρόγραμμα διμερούς διεθνούς συνεργασίας μεταξύ του ΕΑΠ και του Παν/μίου Frederick, στο οποίο διδάσκουν μέλη ΔΕΠ του Παν/μίου Frederick και μέλη ΣΕΠ του ΕΑΠ. Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση προωθεί το στρατηγικό στόχο της διεθνοποίησης και θα δημιουργήσει μεγαλύτερες συνέργειες στην ανάπτυξη προγραμμάτων και στην ερευνητική συνεργασία.

Το ΔΠΜΣ ΕΔΙ συμμετέχει στο πρόγραμμα Erasmus+.

Τα μέλη ΔΕΠ και ΣΕΠ του Προγράμματος καταβάλλουν σημαντικές προσπάθειες για την προαγωγή της διεθνούς διάστασης του ΔΠΜΣ ΕΔΙ με συμμετοχή σε διεθνείς διοργανώσεις, δημοσιεύσεις σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά/βιβλία και εισηγήσεις σε διεθνή συνέδρια,

αλλά και την προσπάθειά τους να συμβάλουν ενεργά στην εξέλιξη του εκπαιδευτικού υλικού και της διδασκαλίας σύμφωνα με τις διεθνείς εξελίξεις. Τέλος, το διδακτικό προσωπικό του Προγράμματος αναγράφει σε δημοσιεύσεις του την ιδιότητά του στο πλαίσιο του Προγράμματος ΕΔΙ. Με αυτό τον τρόπο εξασφαλίζεται η δημοσιοποίηση και ενισχύεται το κύρος του Προγράμματος.

Εσωτερική αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης όλων των ΠΣ εμπίπτει στην ετήσια διαδικασία αξιολόγησης των Σχολών σύμφωνα με τις προτεινόμενες από την ΕΘΑΑΕ αρχές και στοχεύει στην άντληση πληροφοριών για τον προσδιορισμό του επιπέδου ποιότητας όλων των συντελεστών της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Διαρκής στόχος της αξιολόγησης είναι η συνεισφορά στη συνεχόμενη ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Πανεπιστημίου, των Σχολών αλλά και των ΠΣ.

Επιπλέον, το ΠΣ αξιολογείται εσωτερικά ανά ακαδημαϊκό έτος από την/τον ΔΠΣ και την ΟΜΕΑ της Σχολής μέσω της συμπλήρωσης της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΣ. Με βάση την έκθεση η Επιτροπή ΜΟΔΙΠ καταλήγει σε πόρισμα και ενδεχόμενες προτάσεις βελτίωσης το οποίο διαβιβάζεται στην/το ΔΠΣ του ΠΣ. Η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης αναρτάται στον ιστότοπο της ΜΟΔΙΠ.

Εξωτερική αξιολόγηση/πιστοποίηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η περιοδική πιστοποίηση των ΠΣ οργανώνεται από την ΕΘΑΑΕ και πραγματοποιείται με διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης από επιτροπές ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων. Η πιστοποίηση του Προγράμματος σπουδών, βάσει των εκθέσεων των επιτροπών, παρέχεται από την ΕΘΑΑΕ για συγκεκριμένη διάρκεια, μετά τη λήξη της οποίας πραγματοποιείται επαναπιστοποίησή του. Η πιστοποίηση ποιότητας των ΠΣ λειτουργεί ως μέσο εξακρίβωσης της συμμόρφωσης του Προγράμματος σπουδών με τις απαιτήσεις του προτύπου και ως καταλύτης για τη βελτίωσή του, ενώ μπορεί, επιπλέον, να προσφέρει νέες προοπτικές στη διεθνή ανταγωνιστικότητα των απονεμόμενων τίτλων. Οι ακαδημαϊκές μονάδες και τα Ιδρύματα οφείλουν να λαμβάνουν σταθερά υπόψη τα συμπεράσματα και τις συστάσεις της επιτροπής εμπειρογνομόνων για τη συνεχή βελτίωση του Προγράμματος.

Μετά την παραλαβή της έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης του ΠΣ, η ΜΟΔΙΠ σε συνεργασία με την ακαδημαϊκή μονάδα (ΔΠΣ και Κοσμητεία) μελετά την Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης και Πιστοποίησης για να αποφασίσει την υιοθέτηση μέρους ή του συνόλου των συστάσεων της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης και την κατάρτιση του Σχεδίου Δράσης. Στο Σχέδιο Δράσης, το οποίο εγκρίνεται από την Κοσμητεία της Σχολής του ΠΜΣ, καταγράφονται οι ενέργειες που θα πραγματοποιηθούν με τη χρήση των αναγκαίων πόρων και θα συμβάλουν στην επίτευξη βελτιώσεων και στην άρση των αδυναμιών που έχει εντοπίσει η Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης. Το εγκεκριμένο από την Κοσμητεία Σχέδιο Δράσης του ΠΜΣ αποστέλλεται στη ΜΟΔΙΠ για τις αναγκαίες ενέργειες στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΜΣ. Μετά την πάροδο δύο ετών από την ημερομηνία της πιστοποίησης, η ακαδημαϊκή μονάδα (ΔΠΣ, Κοσμητεία) αποτιμά τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν, την πρόοδο που έχει συντελεστεί κατά την εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης και συντάσσει τον πίνακα «Παρακολούθηση Αποτελεσμάτων». Στον πίνακα «Παρακολούθηση Αποτελεσμάτων» αποτυπώνονται: - τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί, - ο βαθμός επίτευξης των αποτελεσμάτων, - οι ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν για τη συμμόρφωση ως προς τις συστάσεις της εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης. Η Έκθεση Παρακολούθησης, αφού οριστικοποιηθεί μετά από συνεργασία της ΜΟΔΙΠ και της ακαδημαϊκής μονάδας (όπου απαιτείται), αποστέλλεται στην ΕΘΑΑΕ από τη ΜΟΔΙΠ και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος, ως συνοδευτικό έγγραφο της Έκθεσης Εξωτερικής Αξιολόγησης &

Πιστοποίησης του ΠΣ.

Το ΠΜΣ ΕΔΙ στις 30/01/24 κατέθεσε φάκελο πιστοποίησης στην ΕΘΑΑΕ και η διαδικασία αξιολόγησης εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί κατά το ακαδ. Έτος 2025-26.

Β' μέρος: Στατιστικά Στοιχεία Τρέχοντος Ακαδημαϊκού Έτους και Συμπεράσματα

1. Σε τι ποσοστό κατακτήθηκαν οι στόχοι που είχαν τεθεί για το ΠΣ για αυτό το ακαδημαϊκό έτος; Τι έφταξε στις περιπτώσεις που υπήρξε μεγάλη απόκλιση από τους στόχους;

Το ΠΜΣ θα συντάξει έντυπο στοχοθεσίας για το ημερολογιακό έτος 2025 κατά απαίτηση του προτύπου πιστοποίησης της ΕΘΑΑΕ. Η στοχοθεσία του ΠΜΣ θα αποτιμηθεί κατά το 1^ο τρίμηνο του 2026, οπότε και θα συνταχθεί η νέα στοχοθεσία του ΠΜΣ για το ημερολογιακό έτος 2026.

Επιταχύνθηκε η διαδικασία επικαιροποίησης συγγραμμάτων για όλες τις Θ.Ε.

Δόθηκε έμφαση στις πρόσθετες εθελοντικές εργασίες – πρωτοβουλίες αλληλεπίδρασης των φοιτητών/ριών.

Δεν έγινε κατορθωτό να δοθούν υποτροφίες.

Καθιερώθηκε - ως νέος θεσμός – η εθελοντική 4^η Ο.Σ.Σ. με κεντρικό τίτλο: «Ανοιχτό Βήμα Διαλόγου στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο» με παρουσιάσεις εθελοντικών εργασιών.

2. Πώς κρίνετε τη βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

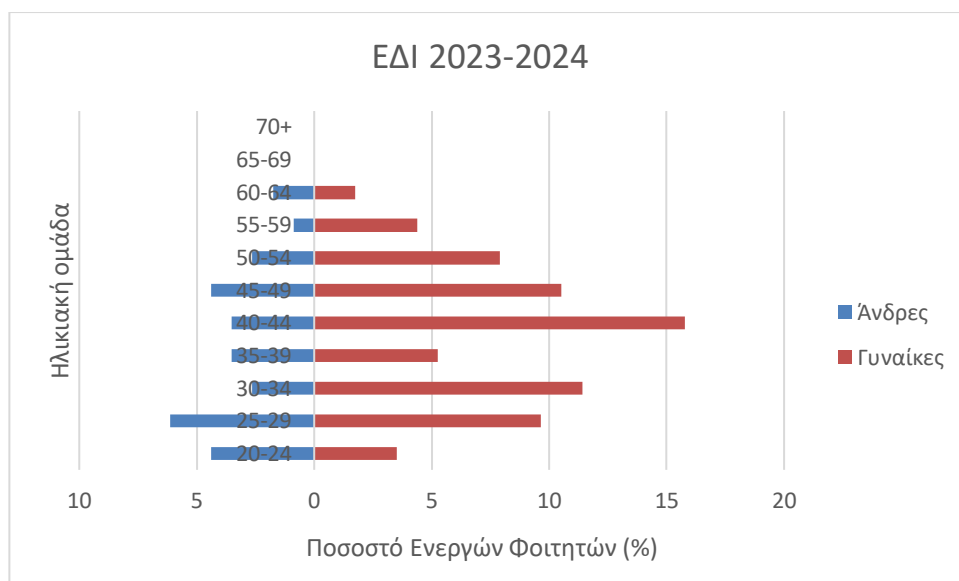
Πίνακας 2. Επιτομή στοιχείων του αξιολογούμενου ΠΣ

	2023-2024	2022-2023	2021-2022
Συνολικός αριθμός φοιτητών	114	101	77
Σύνολο προσφερόμενων θέσεων	180	180	180
Συνολικός αριθμός αιτήσεων	75	84	81
Συνολικός αριθμός νεοεισερχομένων φοιτητών	47	62	54
Συνολικός αριθμός αποφοίτων	35	11	-
Άλλες κατηγορίες*	0	0	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	1	0	0
Σύνολο ΘΕ	13	13	13
Σύνολο Υποχρεωτικών ΘΕ	5	5	5
Σύνολο ΘΕ Επιλογής	8	8	8
Μ.Ο. βαθμού πτυχίου	7.91	7.94	-

*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Το ακαδ. έτος 2023-2024 δεν συμμετείχαν στο ΠΣ αλλοδαποί/ές φοιτητές/ριες (0,9% του συνόλου των ενεργών φοιτητών/ριών).

Τα ποσοστά ενεργών φοιτητών/ριών για το ακαδ. έτος 23-24, ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα αποτυπώνονται στο παρακάτω γράφημα:

Γράφημα 1: Κατανομή ενεργών φοιτητών (%) ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα

Πίνακας 3. Εξέλιξη των εγγεγραμμένων φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών:
Ευρωπαϊκό Δίκαιο - ΕΔΙ

	2023-2024	2023-2024 B	2023-2024 A	2022-2023	2022-2023 B	2022-2023 A	2021-2022	2021-2022 B	2021-2022 A
Πτυχιακοί φοιτητές	114	89	102	101	80	82	77	45	32
Άλλες κατηγορίες*	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	1	1	1	0	0	0	0	0	0

*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Πίνακας 4. Εξέλιξη των εισερχομένων φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών:
Ευρωπαϊκό Δίκαιο - ΕΔΙ

	2023-2024	2023-2024 B	2023-2024 A	2022-2023	2022-2023 B	2022-2023 A	2021-2022	2021-2022 B	2021-2022 A
Σύνολο προσφερόμενων θέσεων	180	90	90	180	90	90	180	90	90
Σύνολο αιτήσεων	75	19	56	84	25	59	81	28	53
Συνολικός αριθμός νεοεισερχόμενων φοιτητών	47	13	34	62	17	45	54	21	33
Άλλες κατηγορίες*	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Αριθμός αποφοίτων	35	19	16	11	7	4	-	-	-

*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Στοιχεία Εξετάσεων -Εγκατάλειψη σπουδών (Drop out)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΜΕΑ, το 2023-24 υπήρχαν συνολικά 358 εγγραφές σε Θεματικές Ενότητες για τις οποίες το 93,3% των φοιτητών/ριών συμμετείχε σε τουλάχιστον μια εξέταση και εκ των οποίων το 98,8% ολοκλήρωσε τη Θεματική Ενότητα. Το ποσοστό επιτυχόντων σε σχέση με όλες τις δηλώσεις Θεματικών Ενοτήτων στο ΠΣ αγγίζει το 92,2% .

Ο μέσος χρόνος λήψης του τίτλου του Προγράμματος Σπουδών είναι 2,34 έτη με μέσο ποσοστό εγκατάλειψης σπουδών 23% από τους οποίους το 62,4% των διαγραφέντων είχε εγγραφεί σε Θεματική Ενότητα μόνο μία χρονιά και το 21,8% των διαγραφέντων είχε συμμετάσχει στην εκπαιδευτική διαδικασία (είχε δώσει έστω και μία εργασία). Το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 εγκατέλειψαν τις σπουδές τους το 17,02% των εγγεγραμμένων, ενώ:

- το 4,3% των εγγεγραμμένων διαγράφηκε πριν την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους (δεν είχε δηλώσει Θεματική Ενότητα)
- το 62,5% των διαγραφέντων είχε συμμετάσχει στην εκπαιδευτική διαδικασία (είχε δώσει έστω και μία εργασία).

Πίνακας 5. Εξέλιξη του αριθμού και διάρκεια σπουδών των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Ευρωπαϊκό Δίκαιο - ΕΔΙ

Έτος Εισαγωγής	Εγγραφέντες Νεοεισερχόμενοι	Αποφοιτήσαντες διάρκεια σπουδών (σε έτη)							Μη αποφοιτήσαντες (συμπεριλαμβάνονται και οι διακόψαντες)	Διακόψαντες	Ποσοστιαία αναλογία		
		Κ	Κ+1	Κ+2	Κ+3	Κ+4	Κ+5	>Κ+6			Συνολικό ποσοστό αποφοιτησάντων	Συνολικό ποσοστό μη αποφοιτησάντων (συμπεριλαμβάνονται και οι διακόψαντες)	Συνολικό ποσοστό όσων διέκοψαν
2021-2022	54	11	10	2	0	0	0	0	31	10	42.59%	57.41%	18.52%
2022-2023	62	16	7	0	0	0	0	0	39	17	37.10%	62.90%	27.42%
2023-2024	47	0	0	0	0	0	0	0	47	8	0.00%	100.00%	17.02%

Πίνακας 6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Ευρωπαϊκό Δίκαιο - ΕΔΙ

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός Αριθμός Αποφοίτων	Κατανομή βαθμών (αριθμός αποφοίτων και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2021-2022	-	-	-	-	-	-
2022-2023	11	0 0.00%	2 18.18%	5 45.45%	4 36.36%	7.94
2023-2024	35	0 0.00%	4 11.43%	25 71.43%	6 17.14%	7.91
Σύνολο*	46	0 0.00%	6 13.04%	30 65.22%	10 21.74%	7.92

* σύνολο και μέσος όρος τελευταίων 5 χρόνων

Εσωτερική αξιολόγηση από τους φοιτητές και Συντονιστές

Το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 αυξήθηκε το μέσο ποσοστό συμμετοχής των φοιτητών/ριών του ΕΔΙ στην αξιολόγηση σε σχέση με το αντίστοιχο του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους 2022-2023. Οι φοιτητές/ριες δηλώνουν περισσότερο ικανοποιημένοι/ες από τους/τις καθηγητές/τριες στο Α' και Β' εξάμηνο του 2023-2024, ενώ την μικρότερη ικανοποίηση έχουν από το εκπαιδευτικό περιεχόμενο και στα δύο εξάμηνα.

Απαιτείται ενεργοποίηση – μεγαλύτερη προσπάθεια από τους Σ.Ε.Π για τη συμμετοχή όλων των φοιτητών/ριών στις διαδικασίες αξιολόγησης.

Πίνακας 7. Στοιχεία Εσωτερικής Αξιολόγησης από φοιτητές και Συντονιστές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Ευρωπαϊκό Δίκαιο - ΕΔΙ

2023-2024									
Εξάμηνο	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από φοιτητές/ριες	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από Συντονιστές/ριες	Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο		Οργάνωση ΘΕ	Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες	Πλήθος Αξιολογήσεων	Πλήθος δυνατών αξιολογήσεων	Συμμετοχή (%)
A	4.57	3.80	4.46		4.49	4.52	79	193	40.93%
B	4.80	3.93	4.59		4.64	4.68	63	149	42.28%
2022-2023									
Εξάμηνο	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από φοιτητές/ριες	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από Συντονιστές/ριες	Εκπαιδευτικό Υλικό	Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες	Οργάνωση ΘΕ	Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες	Πλήθος Αξιολογήσεων	Πλήθος δυνατών αξιολογήσεων	Συμμετοχή (%)
A	4.42	4.30	4.04	4.09	4.00	4.13	58	153	37.91%
B	4.57	4.11	4.34	4.37	4.38	4.29	49	144	34.03%
2021-2022									
Εξάμηνο	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από φοιτητές/ριες	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από Συντονιστές/ριες	Εκπαιδευτικό Υλικό	Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες	Οργάνωση ΘΕ	Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες	Πλήθος Αξιολογήσεων	Πλήθος δυνατών αξιολογήσεων	Συμμετοχή (%)
A	4.16	-	3.92	3.92	3.59	3.43	12	58	20.69%
B	4.30	4.28	3.81	3.91	3.59	3.58	36	83	43.37%

Διάρθρωση Προγράμματος Σπουδών

Πίνακας 8. Θεματικές Ενότητες Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Ευρωπαϊκό Δίκαιο - ΕΔΙ

Θεματική Ενότητα	Συντονιστής	Αριθμός ΟΣΣ/ Εργαστηρίων	Αριθμός Εργασιών	Εκπαιδευτικό Υλικό*	Αριθμός Τμημάτων	Αριθμός Διδασκόντων	Πολλαπλή Βιβλιογραφία	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων	Χρήση ΤΠΕ
Οι Πολιτικοί Θεσμοί της Ε.Ε. - ΕΔΙ50Α	ΚΟΥΡΟΥΠΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	3	3	1	2	2	Ναι	Ναι	Ναι
Οι Πολιτικοί Θεσμοί της Ε.Ε. - ΕΔΙ50Β	ΚΟΥΡΟΥΠΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Δίκαιο Ανταγωνισμού - ΕΔΙ51Α	ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Δίκαιο Ανταγωνισμού - ΕΔΙ51Β	ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Η Προστασία των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση - ΕΔΙ52Α	ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Η Προστασία των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση - ΕΔΙ52Β	ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Δίκαιο και Πληροφορική - ΕΔΙ53Α	ΔΕΓΛΕΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Δίκαιο και Πληροφορική - ΕΔΙ53Β	ΔΕΓΛΕΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Ευρωπαϊκό Δίκαιο Περιβάλλοντος και Ενέργειας - ΕΔΙ55Α	ΚΟΣΜΙΔΗΣ ΤΙΜΟΛΕΩΝ	3	3	2	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Ευρωπαϊκό Δίκαιο Περιβάλλοντος και Ενέργειας - ΕΔΙ55Β	ΚΟΣΜΙΔΗΣ ΤΙΜΟΛΕΩΝ	3	3	2	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Δίκαιο των Δημοσίων Συμβάσεων - ΕΔΙ56Α	ΔΕΓΛΕΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Δίκαιο των Δημοσίων Συμβάσεων - ΕΔΙ56Β	ΔΕΓΛΕΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Δίκαιο Βιομηχανικής - Πνευματικής Ιδιοκτησίας - ΕΔΙ57Α	ΔΕΓΛΕΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Δίκαιο Βιομηχανικής - Πνευματικής Ιδιοκτησίας - ΕΔΙ57Β	ΔΕΓΛΕΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Μεθοδολογία Έρευνας - Ερευνητική Πρόταση - ΕΔΙ58Α	ΔΕΒΕΤΖΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι

Μεθοδολογία Έρευνας - Ερευνητική Πρόταση - ΕΔΙ58Β	ΔΕΒΕΤΖΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Ευρωπαϊκό Ποινικό Δίκαιο - ΕΔΙ59Α	ΔΕΓΛΕΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Ευρωπαϊκό Ποινικό Δίκαιο - ΕΔΙ59Β	ΔΕΓΛΕΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Ευρωπαϊκό Φορολογικό Δίκαιο - ΕΔΙ60Α	ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗ ΜΑΡΙΑ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Ευρωπαϊκό Φορολογικό Δίκαιο - ΕΔΙ60Β	ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗ ΜΑΡΙΑ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Ναυτικό Δίκαιο - ΕΔΙ61Α	ΔΕΓΛΕΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Ναυτικό Δίκαιο - ΕΔΙ61Β	ΔΕΓΛΕΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Ε.Ε.: Χώρος Ελευθερίας - Ασφάλειας και Δικαιοσύνης - ΕΔΙ62Α	ΔΕΓΛΕΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Ε.Ε.: Χώρος Ελευθερίας - Ασφάλειας και Δικαιοσύνης - ΕΔΙ62Β	ΔΕΓΛΕΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	3	3	1	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία - ΕΔΙΔΕΑ				1			Ναι	Ναι	Ναι
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία - ΕΔΙΔΕΒ				1			Ναι	Ναι	Ναι

*Το πλήθος του εκπαιδευτικού υλικού προκύπτει ως άθροισμα όλων των τμημάτων εκπαιδευτικού υλικού (τόμοι, άρθρα, cd, wiki κ.α.) ανεξαρτήτως τύπου, όπως αυτά καταγράφονται στο πακέτο φοιτητή.

Εξεταστικό σύστημα

Πίνακας 9. Θεματικές Ενότητες Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Ευρωπαϊκό Δίκαιο - ΕΔΙ

Θεματική Ενότητα	Αριθμός Εγγεγραμμένων Φοιτητών	Αριθμός Συμμετεχόντων Φοιτητών στις Εξετάσεις	Αριθμός Επιτυχόντων Φοιτητών	Αριθμός Φοιτητών που αξιολόγησαν	Αριθμός Φοιτητών με δυνατότητα αξιολόγησης	Ποσοστό Επιτυχίας στις Εξετάσεις
Οι Πολιτικοί Θεσμοί της Ε.Ε. - ΕΔΙ50Α	34	27	25	12	32	92.59%
Οι Πολιτικοί Θεσμοί της Ε.Ε. - ΕΔΙ50Β	15	14	14	6	12	100.00%
Δίκαιο Ανταγωνισμού - ΕΔΙ51Α	25	20	20	10	24	100.00%
Δίκαιο Ανταγωνισμού - ΕΔΙ51Β	18	16	16	6	16	100.00%
Η Προστασία των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση - ΕΔΙ52Α	15	13	13	5	13	100.00%
Η Προστασία των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση - ΕΔΙ52Β	8	8	8	4	7	100.00%
Δίκαιο και Πληροφορική - ΕΔΙ53Α	10	9	8	2	9	88.89%
Δίκαιο και Πληροφορική - ΕΔΙ53Β	10	9	9	6	10	100.00%
Ευρωπαϊκό Δίκαιο Περιβάλλοντος και Ενέργειας - ΕΔΙ55Α	22	17	17	6	22	100.00%
Ευρωπαϊκό Δίκαιο Περιβάλλοντος και Ενέργειας - ΕΔΙ55Β	29	28	26	10	26	92.86%
Δίκαιο των Δημοσίων Συμβάσεων - ΕΔΙ56Α	25	25	25	11	25	100.00%
Δίκαιο των Δημοσίων Συμβάσεων - ΕΔΙ56Β	17	16	16	9	17	100.00%
Δίκαιο Βιομηχανικής - Πνευματικής Ιδιοκτησίας - ΕΔΙ57Α	10	10	9	4	10	90.00%
Δίκαιο Βιομηχανικής - Πνευματικής Ιδιοκτησίας - ΕΔΙ57Β	13	11	10	5	11	90.91%
Μεθοδολογία Έρευνας - Ερευνητική Πρόταση - ΕΔΙ58Α	7	7	7	3	7	100.00%

Μεθοδολογία Έρευνας - Ερευνητική Πρόταση - ΕΔΙ58Β	3	2	2	1	3	100.00%
Ευρωπαϊκό Ποινικό Δίκαιο - ΕΔΙ59Α	25	25	25	11	25	100.00%
Ευρωπαϊκό Ποινικό Δίκαιο - ΕΔΙ59Β	18	18	18	5	18	100.00%
Ευρωπαϊκό Φορολογικό Δίκαιο - ΕΔΙ60Α	5	5	5	4	5	100.00%
Ευρωπαϊκό Φορολογικό Δίκαιο - ΕΔΙ60Β	8	8	8	2	8	100.00%
Ναυτικό Δίκαιο - ΕΔΙ61Α	10	10	10	5	10	100.00%
Ναυτικό Δίκαιο - ΕΔΙ61Β	7	7	7	3	7	100.00%
Ε.Ε.: Χώρος Ελευθερίας - Ασφάλειας και Δικαιοσύνης - ΕΔΙ62Α	11	11	11	6	11	100.00%
Ε.Ε.: Χώρος Ελευθερίας - Ασφάλειας και Δικαιοσύνης - ΕΔΙ62Β	14	14	14	6	14	100.00%
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία - ΕΔΙΔΕΑ	5	3	3	0	3	100.00%
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία - ΕΔΙΔΕΒ	8	4	4	1	4	100.00%

3. Συμπεράσματα

Θετικά στοιχεία ΠΣ όπως προκύπτουν από την αξιολόγηση του ΠΣ

<u>Δυνατά Σημεία</u>	<u>Αδύνατα Σημεία</u>
• Μοναδικό πρόγραμμα που παρέχει πανοραμική κάλυψη του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. • Προσέλκυση υποψηφίων υψηλής ποιότητας από την Κύπρο, την Ελλάδα και αλλού. • Υψηλή ποιότητα εκπαιδευτικής διαδικασίας, καθώς το πρόγραμμα υλοποιείται από μέλη ΔΕΠ του Παν/μίου Frederick και μέλη ΣΕΠ του ΕΑΠ με αδιαμφισβήτητη εξειδίκευση στο αντικείμενο. • Μη περιορισμός εισερχόμενων φοιτητών/ριών σε αποφοίτους Νομικής. • Απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων σε φοιτητές/ριες που ήδη απασχολούνται ή επιθυμούν να απασχοληθούν σε διαφορετικά εργασιακά περιβάλλοντα. • Μαθησιακή υποστήριξη φοιτητών/ριών προσαρμοσμένη στις ακαδημαϊκές τους ανάγκες, καθώς και στις ανάγκες σύνδεσης θεωρίας και πράξης. • Αξιόπιστο, αντικειμενικό και αποτελεσματικό σύστημα αξιολόγησης και εξετάσεων των φοιτητών/ριών. • Σχεδιασμός και υλοποίηση που προωθεί το στρατηγικό στόχο της διεθνοποίησης και θα δημιουργήσει μεγαλύτερες συνέργειες στην ανάπτυξη προγραμμάτων και στην ερευνητική συνεργασία.	• Το εκπαιδευτικό υλικό (συγγράμματα) χρήζει συχνής αναθεώρησης ενόψει των νομοθετικών και νομολογιακών εξελίξεων σε όλους τους τομείς του ενωσιακού δικαίου. • Μικρή ανταπόκριση των φοιτητών/ριών σε δραστηριότητες και πολυμέσα που έχουν ενταχθεί στις εβδομάδες μελέτης. • Μικρή αλληλεπίδραση των φοιτητών/ριών κατά τη διάρκεια των Ο.Σ.Σ. • Ίσως κρίνονται λίγες οι 3 Ο.Σ.Σ. • Δεν αξιολογείται / βαθμολογείται η συμμετοχή στις Ο.Σ.Σ. • Απαιτείται να θεσμοθετηθεί 4^η ίσως και 5^η Ο.Σ.Σ. για την παρουσίαση – συζήτηση εθελοντικών εργασιών σε επίκαιρα ευρωπαϊκά θέματα. Η ΔΙΠΑΕ στην Κύπρο σε αντίστοιχο εξ αποστάσεως απαιτεί 6 τηλεσυναντήσεις. • Να αξιολογηθεί η δυνατότητα της υποχρεωτικής συμμετοχής στις Ο.Σ.Σ (νοείται η συμμετοχή να είναι βαθμολογούμενη με μικρότερο όμως ποσοστό από Γ.Ε και Τελική Εξέταση). • Εξαιρετικά μικρή συμμετοχή φοιτητών/ριών στη Θ.Ε 58 και συνακόλουθα στην επιλογή εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας.
<u>Ευκαιρίες</u>	<u>Κίνδυνοι</u>
• Βελτίωση και εντατικοποίηση των δράσεων προβολής του ΔΠΜΣ μέσω της ανάδειξης της σημασίας του για την ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων. • Διαρκής επικαιροποίηση του εκπαιδευτικού υλικού ενόψει των νομοθετικών και νομολογιακών εξελίξεων σε όλους τους τομείς του ενωσιακού δικαίου.	• Μείωση υποψηφίων από κλάδους εκτός Νομικής.

Ευρήματα / αδυναμίες / κίνδυνοι όπως προκύπτουν από την αξιολόγηση του ΠΣ

Να αντιμετωπιστεί ο κίνδυνος συγκρότησης πολύ μικρών τμημάτων ανά Θ.Ε και να αποφασιστεί το άνοιγμα Τμήματος με ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό φοιτητών/ριών τους 7 - 8.

Προτάσεις βελτίωσης του ΠΣ

Προτάσεις:

- Συχνή αναθεώρηση του εκπαιδευτικού υλικού του Προγράμματος, ιδίως ενόψει των νομοθετικών και νομολογιακών εξελίξεων σε όλους τους τομείς του ενωσιακού δικαίου.
- Προβολή του Προγράμματος μέσω ημερίδων και συνεδρίων και έκδοσης σχετικού υλικού.
- Συγγραφή νέων συγγραμμάτων που μπορεί να εκδοθούν από το ΕΑΠ.
- Υποστήριξη των διαδικασιών ίδρυσης συλλόγου αποφοίτων – στήριξη της ήδη δημιουργηθείσας πρωτοβουλίας.
- Να αποκτηθεί – να δοθεί πρόσβαση για όλους τους/τις φοιτητές/ριες σε ειδικές βάσεις δεδομένων και συνδρομή σε αντίστοιχα νομικά περιοδικά (ενδεικτικά Sakkoulas Online ή Quallex ή NOMOS κ.λπ). Δηλαδή να ενταχθεί στο «πακέτο φοιτητή».
- Να συζητηθεί και ίσως να αποφασισθεί ο επανασχεδιασμός του Προγράμματος κάνοντας υποχρεωτική πλέον την εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας, δίνοντας έτσι μεγαλύτερη βαρύτητα στην επιστημονική ανέλιξη των φοιτητών/ριών.
- Να διερευνηθεί το θέμα των υποτροφιών.
- Να αξιολογηθεί η δυνατότητα της υποχρεωτικής συμμετοχής στις Ο.Σ.Σ (νοείται η συμμετοχή να είναι βαθμολογούμενη με μικρότερο όμως ποσοστό από Γ.Ε και Τελική Εξέταση).
- Να θεσμοθετηθεί 4^η ίσως και 5^η Ο.Σ.Σ.
- Αν θεσμοθετηθεί 4^η Ο.Σ.Σ. στη διάρκεια της 3^{ης} να θεσμοθετηθεί ενδιάμεση εξέταση.